

Vejledning til sundhedspersonale om gratis vaccination mod influenza og covid-19 2024

1. Baggrund og formål

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. XXX af XX om gratis vaccination mod influenza og covid-19 til visse målgrupper fremgår de personer, der fra d. 1. oktober 2024 har ret til gratis influenza- og covid-19 vaccination.

I denne vejledning præciseres den omhu og samvittighedsfuldhed, som læger og andre autoriserede sundhedspersoner efter autorisationslovens § 17 skal udvise i deres virke ved udførelse af vaccination. Desuden uddybes, hvilke personer der anbefales vaccination og er omfattet af det gratis tilbud samt øvrige relevante forhold for gennemførelsen af tilbuddet om vaccination.

2. Vacciner

Vaccination mod influenza

For personer, der er fyldt 70 år senest d. 20. december 2024, tilbydes vaccination mod influenza i form af en adjuveret 4-valent influenzavaccine.

For personer, der ikke er fyldt 70 år senest den 20. december 2024, tilbydes vaccination mod influenza som udgangspunkt i form af en standard inaktiveret 4-valent influenzavaccine.

Der henvises til Statens Serum Institut for yderligere information om mulighed for vaccination med en alternativ influenzavaccine for personer, der ikke tåler de tilbudte vacciner.

Anvendte vacciner mod influenza i vaccinationsindsatsen 2024

Navn	Godkendt til følgende aldersgrupper	Teknologi
FluadTetra®	Godkendt til personer på 50 år og derover	Inaktiveret adjuveret influenzavaccine
InfluvacTetra®	Godkendt til personer på 6 måneder og derover	Inaktiveret standard influenzavaccine
VaxigripTetra®	Godkendt til personer på 6 måneder og derover	Inaktiveret standard influenzavaccine

Vaccination mod covid-19

For personer, der er i målgruppe for covid-19 senest d. 20. december 2024, tilbydes vaccination mod covid-19 med en variantopdateret monovalent mRNA-vaccine.

Anvendt vaccine mod covid-19 i vaccinationsindsatsen 2024:

Navn	Godkendt til følgende aldersgrupper	Teknologi
Comirnaty ®	Godkendt til personer på 6 måneder og derover	mRNA

3. Målgrupper, der tilbydes gratis vaccination mod influenza og covid-19

I det følgende beskrives målgrupper, der tilbydes gratis vaccination mod influenza og covid-19 i efteråret og vinteren 2024. Vaccinationerne gives på baggrund af tro og love. Den, der vaccinerer, bør så vidt muligt sikre sig, at personen, der vaccineres, tilhører en af de pågældende grupper.

Målgrupper der har ret til gratis covid-19 og influenzavaccination, som anført i bekendtgørelse nr. X af XX. XX 2024	Bemærkninger
Personer, der er fyldt 65 år senest 20. december 2024	
Personer med kroniske lungesygdomme	
Personer med hjerte- og karsygdomme (undtaget isoleret, velreguleret forhøjet blodtryk).	
Personer med diabetes 1 eller 2 (sukkersyge).	
Personer med medfødt eller erhvervet immundefekt	Fx personer med immunglobulindefekter, organ- eller stamcelletransplantation, kræft i behandling med kemoterapi eller personer i anden immundæmpende behandling)
Personer med påvirket respiration på grund af nedsat muskelkraft.	
Personer med kronisk lever- eller nyresygdom	
Personer med svær overvægt (BMI>35)	
Personer med andre alvorlige sygdomme eller tilstande, der ifølge lægens vurdering medfører, at influenza eller covid-19 udgør en alvorlig sundhedsrisiko	Fx personer med alvorlig reumatologisk sygdom, alvorlig neurologisk sygdom, kortarmssyndrom, personer med svær psykisk lidelse, Downs syndrom eller svært misbrug.
Børn fra 6 måneder med alvorlige sygdomme eller tilstande, der ifølge lægens vurdering medfører, at influenza eller covid-19 udgør en alvorlig sundhedsrisiko	
Gravide i 2. eller 3. trimester.	Gravide, der ikke tidligere er vaccineret mod covid-19 eller som har øvrige risikofaktorer for et alvorligt forløb med covid-19, anbefales covid-19-vaccination fra 1. trimester. Gravide med øvrige risikofaktorer for et alvorligt forløb med influenza anbefales influenzavaccination fra 1. trimester
Personer i samme husstand som personer med medfødt eller erhvervet immundefekt eller børn i øget risiko for alvorlig covid-19 eller influenza	

Det bemærkes, at der også tilbydes influenzavaccination til førtidspensionister, jf. Finanslov for finansåret 2024.

For nærmere specificering af børn, der vurderes at være i særlig risiko for et alvorligt forløb af influenza og covid-19, henvises der til Dansk Pædiatrisk Selskabs vejledninger. Vurdering af, om der er indikation for vaccination af børn mod influenza, sker på baggrund af en konkret lægefaglig vurdering. Da vaccination mod

covid-19 kun i meget sjældne tilfælde er indiceret for børn under 18 år, bør vurdering heraf ske på baggrund af en konkret lægefaglig vurdering af en speciallæge i pædiatri.

4. Invitation til vaccination mod influenza og covid-19

Der udsendes invitationsbreve om vaccination mod influenza og covid-19 til personer i målgrupperne, som defineres på baggrund af alder. Personer, som er fyldt mindst 65 år senest den 20. december 2024, inviteres således automatisk til vaccination. Tilhører man én af de særlige risikogrupper (fx gravide og personer i særlig risiko for et alvorligt sygdomsforløb) kan man oprette tid til et vaccinationsforløb på www.vacciner.dk ved at udfylde en tro- og loveerklæring.

5. Hvem kan forestå vaccination

I henhold til bekendtgørelse nr. XXX § 3 skal vaccination efter § 1, stk. 1, foretages af en autoriseret sundhedsperson, som i henhold til lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed med tilhørende bekendtgørelser selvstændigt må foretage vaccinationer, eller af en anden person, som vaccinerer på en sådan autoriseret sundhedspersons ansvar.

Forbeholdt virksomhed, herunder vaccination mod covid-19 og influenza, kan af vedkommende sundhedsperson delegeres til en medhjælp, jf. reglerne i medhjælpsbekendtgørelsen, og som præciseret i tilhørende vejledning¹². Ved delegation af forbeholdt virksomhed i forbindelse med vaccination skal den delegerende sundhedsperson sikre, at medhjælpen er kvalificeret og instrueret i opgaven samt føre tilsyn med opgavevaretagelsen. Delegationen kan ske til både autoriseret sundhedspersonale og andre personer, uanset uddannelse og baggrund.

En person, der har fået delegeret en forbeholdt opgave, er ansvarlig for at udføre denne opgave efter instruksen samt for at frasige sig en opgave, som den pågældende ikke ser sig i stand til at udføre forsvarligt. Ved delegation til en autoriseret sundhedsperson har den pågældende pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed i sin virksomhed, jf. autorisationslovens § 17.

6. Kontraindikationer og forsigtighedsregler i forbindelse med vaccination

Det følger af de generelle regler for lægemiddelhåndtering³, at den ordinerende sundhedsperson forud for behandling med et lægemiddel skal vurdere indikationen, kontraindikationer og risiko for bivirkninger.

Information om kontraindikationer, bivirkninger, administrationsmåde, dosering, opbevaring og holdbarhed samt tilsætningsstoffer fremgår af vaccinsens produktresumé, se produktresumé.dk og www.ema.europa.eu.

7. Information og samtykke

Det følger af sundhedslovens §§ 15-18⁴, at patienten eller den, der ifølge lovgivningen kan give samtykke på patientens vegne, forud for vaccination skal informeres om vaccinerens virkning samt risiko for

¹ BEK nr. 1219 af 11/12/2009 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed): <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2009/1219>

² Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed) <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2009/115>

³ VEJ nr 9079 af 12/02/2015, <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2015/9079>

⁴ LBK nr 247 af 12/03/2024, Sundhedsloven ([retsinformation.dk](https://www.retsinformation.dk))

komplikationer og bivirkninger. Det påhviler sundhedspersonen, som er ansvarlig for vaccinationen, at sikre, at der indhentes informeret samtykke forud for vaccination.

Det informerede samtykke skal gives på baggrund af fyldestgørende mundtlig information. Som supplement kan der udleveres skriftligt informationsmateriale. Indlægssedler, der følger med de enkelte vacciner, kan udleveres i forbindelse med vaccinationen, eller der kan henvises til indlægsseddel.dk. Det informerede samtykke skal journalføres⁵.

8. Registrering, journalføring og Identifikation

Ved fremmøde til vaccination skal personen, der skal vaccineres, identificere sig og fremvise sundhedskort eller tilsvarende identifikation, såfremt personen ikke har sundhedskort.

Der skal journalføres ved vaccinationer. Alle vaccinationer skal registreres i Det Danske Vaccinationsregister (DDV), herunder registrering af den vaccineredes cpr. nr., type af vaccine og batch-nummer på vaccinen.

Det er pålagt den sundhedsperson, der vaccinerer, at journalføre vaccinationen. Såfremt vaccination foregår på delegation, kan den delegerende læge uddelegere journalføringen sammen med opgaven.

9. Indberetning af bivirkninger

Alle kan indberette formodede bivirkninger til Lægemiddelstyrelsen. Læger, tandlæger, jordemødre og behandlerfarmaceuter har pligt til at foretage indberetning af formodede bivirkninger til Lægemiddelstyrelsen.

Godkendte, nye lægemidler, herunder de variantopdaterede vacciner mod covid-19 og sæsonvaccination mod influenza, er omfattet af skærpet indberetningspligt i de første 2 år, fra faktisk markedsføring er påbegyndt. Lægemiddelstyrelsen kan i særlige tilfælde beslutte, at lægemidler skal være omfattet af skærpet indberetningspligt i en længere periode. Det betyder, at læger, tandlæger, jordemødre og behandlerfarmaceuter har pligt til at indberette alle formodede bivirkninger (bortset fra formodede bivirkninger som følge af medicineringsfejl) hos patienter, som de har i behandling eller har behandlet, til Lægemiddelstyrelsen. Alvorlige bivirkninger skal indberettes til Lægemiddelstyrelsen senest 15 dage efter, at lægen har fået formodning herom.

10. Ikrafttræden

Denne vejledning træder i kraft den 1. oktober 2024 og har virkning for vaccinationer foretaget til og med 20. december 2024.

⁵ BEK nr. 713 af 12/06/2024, Journalføringsbekendtgørelsen (retsinformation.dk)